

Instruktion om de kunskaper i svenska och finska som krävs av lärare vid Åbo Akademi

Godkänd av styrelsen 25.2.2010

1 §

Sådana kunskaper i svenska som enligt universitetslagen 78 § (558/2009) krävs av lärare vid Åbo Akademi har visats av den som har fått sin skolutbildning på svenska och avlagt mognadsprov på svenska i samband med högskoleexamen.

Utmärkta kunskaper i svenska har även visats av den som har godkänts i prov i svenska inför Åbo Akademis språknämnd eller i språkexamen för statsförvaltningen med vitsordet utmärkt förmåga att använda svenska i tal och skrift i enlighet med förordningen om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003).

Språkkunskap som visats genom allmän språkexamen på nivå 6 (muntlig framställning och hör-förståelse samt skriftlig framställning och textförståelse) måste styrkas med ett kompletterande prov inför Åbo Akademis språknämnd.

Om intyget över avlagd språkexamen inom statsförvaltningen eller över allmän språkexamen är äldre än 10 år ska examinanden visa sina språkkunskaper inför Åbo Akademis språknämnd.

Av lärare vid Åbo Akademi krävs därtill förmåga att förstå finska i enlighet med universitetslagen 78 §.

Rektor kan av särskilda skäl bevilja den som ansöker om docentur dispens från kravet på kunskaper i svenska och finska.

2 §

För att kunna anställas som lärare vid Åbo Akademi ska en utlänning eller en finsk medborgare som inte är infödd visa sådana kunskaper i svenska som en framgångsrik skötsel av befattningen förutsätter. Beroende på befattningens placering avgör ansvarig institution i samråd med språknämnden huruvida språkkunskapen är tillräckliga. Då undervisningsspråket inte är svenska kan ansvarig institution bevilja befrielse från kravet på kunskap i svenska. En person med svenska som skolutbildningsspråk anses ha den nödvändiga kunskapen.

Därtill krävs förmåga att förstå finska. Den ansvariga institutionen kan bevilja befrielse från kravet på kunskap i finska ifall kunskapen inte bedöms vara nödvändig för en framgångsrik skötsel av befattningen.

I tillsättningsplanen för besättande av en professur kan det bestämmas att kunskaper i svenska och finska inte krävs av en person som är utlänning eller av en finsk medborgare som inte är infödd.

3 §

Rektor utser språknämndens ordförande och två vice ordförande, vilka samtliga bör vara sakkunniga i svenska språket och ha avlagt studier i språket på minst licentiatnivå. Både Åbo Akademi i

Åbo och Åbo Akademi i Vasa bör vara företrädare. Därtill utser rektor en medlem för varje institution och fristående institution som ger undervisning. Medlemmarna utses för tre år i sänder. Språknämndens medlemmar ska vara lärare vid Åbo Akademi och ha utmärkta kunskaper i svenska.

Rektor förordnar en befattningshavare vid Åbo Akademi till sekreterare för språknämnden.

4 §

Språknämnden har till uppgift att:

- 1) anordna prov för visande av sådana kunskaper i svenska som avses i 1 §,
- 2) pröva kunskaperna i svenska hos den som väljs att sköta ett vikariat eller vakant befattning för längre tid än sex månader, medan för kortare anställningar ansvarig institution avgör huruvida språkkunskapen är tillräcklig, samt
- 3) utföra övriga uppgifter som ges språknämnden.

5 §

Språknämnden sammankallas av ordföranden, eller vid förfall för honom eller henne av vice ordföranden. Till mötet kallas en av de sakkunniga i svenska språket, medlemmen från den institution eller den fristående institution där befattningen finns och en medlem från en närstående institution. Nämnden är beslutförför då mötets ordförande och ytterligare minst två medlemmar av vilka en ska vara från den berörda institutionen, är närvarande.

6 §

Åbo Akademis prov för visande av kunskaper i svenska omfattar:

- 1) en skriftlig uppgift över ett av nämnden givet ämne inom examinandens läroombåde. Texten bör visa att examinandens i skrift behärskar svenska utmärkt såväl i allmänhet som inom sitt läroombåde,
- 2) som eventuellt tilläggsprov en skriftlig översättning från examinandens språk till svenska inom läroombådet,
- 3) ett kort, fritt hållet föredrag över något ämne som hör till examinandens undervisningsområde och som har överenskommit med språknämnden,
- 4) en diskussion mellan språknämndens medlemmar och examinandens över ett överenskommet ämne som huvudsakligen hör till examinandens undervisningsområde.

Examinanden har rätt att som stöd för minnet använda korta anteckningar när han eller hon håller föredraget. Diskussionen bör visa att examinandens behärskar svenska utmärkt i undervisning och examination och vid personlig handledning av studerande.

Med beaktande av olika lärarbefattningars karaktär har språknämnden rätt att byta ut det i 3 punkten nämnda föredragsprovet mot något annat motsvarande prov. Även ett offentligt undervisningsprov kan ersätta föredraget ifall examinandens och språknämnden har kommit överens om detta.

En person som har underkänts i språkprovet eller i en del av språkprovet kan normalt prövas på nytt först efter två månader.

7 §

Åtminstone två av de i 6 § 1 mom. nämnda prestationerna ska ingå i de prov som ska visa att den som väljs att sköta ett vikariat eller vakant befattning innehar tillräckliga kunskaper i svenska. I proven ska examinanden visa förmåga att obehindrat meddela undervisning och handha examination på svenska. Proven måste avläggas senast sex månader från att beslutet om anställningen har fattats.

De prov som avses i 1 mom. krävs inte av den som fått sin skolutbildning på svenska.

8 §

De prov som avses i denna instruktion krävs inte av den som godkänts i motsvarande prov inför Helsingfors universitets svenska examensnämnd. Prov krävs inte heller om språknämnden enhälligt konstaterar att en person genom sin tidigare verksamhet har sådan språkkunskap som krävs för uppgiften.

9 §

Språknämnden utfärdar intyg över konstaterad kunskap i svenska.